

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnej Wodzie

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

„W wychowaniu trzeba używać takich argumentów,
które przekonują wychowanka,
a nie wychowawcę.”
(NN)

CZARNA WODA 2017

Spis treści

I.	Podstawy prawne	3
II.	Wstęp	4
III.	Wizja szkoły	4
IV.	Misja szkoły	5
V.	Model absolwenta	5
VI.	Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych	6
VII.	Cele Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły	7
VIII.	Zakres oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych	11
IX.	Ewaluacja	16
X.	Załączniki	16

I. Podstawy prawne:

1. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz.977, z 2014r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz.895).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860).
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.
7. Deklaracja Praw Dziecka z 1959 r.
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami.
9. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
10. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.
11. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy szkół publicznych.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły uwzględniono również Koncepcję Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły.

II. Wstęp

Program Wychowawczo - Profilaktyczny dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego, w którym funkcjonują uczniowie. Obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Działalność edukacyjna szkoły określana jest przez:

- 1) szkolny zestaw programów nauczania
- 2) program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Cechy programu:

Działania wychowawcze:	Działania profilaktyczne:
<ol style="list-style-type: none">1) tworzony jest z udziałem rodziców, uczniów i nauczycieli,2) spójny z programami nauczania,3) kształtuje postawy i umiejętności,4) uwzględnia przywiązanie do tradycji szkoły, małej ojczyzny,5) zawiera wartości ważne dla społeczności szkolnej,6) wyznacza cele i zadania do realizacji,7) uwzględnia zmiany zachodzące w społeczności szkolnej,8) określa odpowiedzialnych za realizację zadań.	<ol style="list-style-type: none">1) wspomaga ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu stylowi życia,2) ogranicza i likwiduje czynniki ryzyka (związane z funkcjonowaniem w środowisku szkolnym, rodzinnym bądź rówieśniczym), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i mają negatywny wpływ na jego zdrowy styl życia,3) inicjuje i wspomaga czynniki chroniące (przeciwdziała patologiom wynikającym z wpływu różnych środowisk, w których funkcjonuje uczeń), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu stylowi życia.

Wychowanie i profilaktyka ściśle są ze sobą powiązane, choć stanowią odrębne procesy, różniące się celem działań:

Cel wychowania	Cel profilaktyki
wszechstronnie dojrzały człowiek	wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków

III. Wizja szkoły

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnej Wodzie to szkoła przyjazna dla uczniów, dająca poczucie bezpieczeństwa, stwarzająca optymalne warunki do ich intelektualnego rozwoju, gwarantująca dobre i skuteczne nauczanie. Szkoła, która kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby mogli oni sprostać wyzwaniom współczesnego świata, odnieść sukcesy osobiste i zawodowe, każdy na swoją miarę. Naszym celem jest kształtowanie dojrzałej postawy życiowej wśród uczniów, aby przygotować ich do podjęcia nauki na wyższym

szczeblu lub podjęcia pracy w wyuczonym zawodzie. Dążymy do tego, by nasi uczniowie byli przygotowani do pełnienia odpowiedzialnych ról zawodowych i społecznych.

Działalność naszej szkoły opiera się na współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców. Priorytetem jest dla nas wspólne podejmowanie decyzji, indywidualizacja procesu edukacji, podnoszenie jakości kształcenia oraz dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.

IV. Misja szkoły

- Wychowanie i kształcenie młodzieży w atmosferze sprzyjającej wielokierunkowemu i wszechstronnemu rozwojowi młodego człowieka, w zawodach zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy;
- Zachowanie dobrej jakości kształcenia dzięki rozwojowi zawodowemu i samorealizacji nauczycieli oraz efektywnej współpracy z otoczeniem;
- Przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia lub podjęcia pracy zawodowej;
- Tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia i osiągania przez niego sukcesu;
- Promowanie uniwersalnych wartości etycznych, takich jak: odpowiedzialność, tolerancja, życzliwość względem innych oraz zdrowego stylu życia;
- Kształtowanie uczniów asertywnych, kompetentnych, kreatywnych, odpowiedzialnych;
- Wspieranie rodziców w procesie wychowawczym dziecka.

Zgodnie z przyjętymi przez nas zasadami:

- 1) Uważamy, że człowiek jest najwyższą wartością.
- 2) Szanujemy etap rozwoju młodego człowieka i wynikające z niego potrzeby, odmienność poglądów, opinii i religii.
- 3) Wspólnie szukamy rozwiązań pojawiających się problemów.
- 4) Dbamy o bezpieczeństwo i zdrowie uczniów oraz pracowników w każdej sferze życia (psychicznej, fizycznej i społecznej).
- 5) Pracujemy z uczniem nad osiągnięciem sukcesu na zasadach partnerstwa i wzajemnej współpracy.
- 6) Indywidualizujemy pracę z uczniem.
- 7) Udzielamy uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 8) Eliminujemy zagrożenia przez określenie standardów dla kluczowych form pracy szkoły (standard lekcji, standard przerw, standard korzystania z szatni, standard odpowiedzialności samodzielności ucznia pełnoletniego).
- 9) Wspólnie z uczniem kroczymy drogą ku jego dorosłości. Przekazując wartości, które pomogą mu stać się pełnoprawnym, odpowiedzialnym członkiem społeczeństwa.

Cel działalności dydaktyczno-wychowawczej obrazuje wypracowany model absolwenta szkoły.

V. Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły:

- jest człowiekiem przygotowanym do życia zawodowego, umiejącym odnaleźć się na rynku pracy oraz w społeczeństwie, którego jest świadomym członkiem;

- posiada ukształtowany system wartości zgodny z przyjętymi normami moralnymi, którymi kieruje się w życiu;
- świadomie planuje swój wszechstronny rozwój;
- umie współdziałać z innymi;
- rozumie sens praw i obowiązków;
- szanuje siebie i innych;
- szanuje dobro wspólne;
- dba o zdrowie i życie własne i innych;
- odpowiedzialnie realizuje powierzone mu zadania;
- świadomie uczestniczy w życiu państwa, środowiska lokalnego i rodziny.

VI. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych

Program Wychowawczo - Profilaktyczny powstał w oparciu o aktualne przepisy prawa (nie tylko oświatowego), potrzeby rozwojowe uczniów i oczekiwania rodziców oraz potrzeby nauczycieli w zakresie pracy opiekuńczej, wychowawczej i profilaktycznej. Napisanie programu było poprzedzone analizą sytuacji wychowawczej szkoły, sukcesów i porażek, metod wychowawczych stosowanych przez pracowników szkoły, określeniem potrzeb i oczekiwań uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli.

Pomocne w tym było przeprowadzenie badań dotyczących następujących zagadnień:

- 1) systemu wartości młodzieży,
- 2) sposobów komunikacji interpersonalnej,
- 3) potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie pracy wychowawczej,
- 4) doświadczeń młodzieży w zakresie zażywania narkotyków i innych środków odurzających, picia alkoholu i palenia papierosów, e-papierosów (w szkole i poza nią),
- 5) sytuacji zagrożeń w szkole,
- 6) opinii młodzieży na temat działań profilaktycznych prowadzonych przez szkołę,
- 7) wpływu pracy zarobkowej uczniów na ich sytuację szkolną,

oraz analiza dokumentacji prowadzonej przez wychowawców, związanej z pracą wychowawczą i realizacją treści o charakterze profilaktycznym.

Na podstawie wyników ankiet, rozmów z uczniami, rodzicami, nauczycielami można stwierdzić, że w szkole nie występują na szeroką skalę zjawiska patologiczne, jednak zaobserwowane zjawiska wymagają podjęcia działań o charakterze wychowawczo-profilaktycznym.

Przeprowadzone w ubiegłym roku szkolnym badania wskazują, iż problemy występujące w szkole dotyczą głównie:

- przestrzegania zasad kultury osobistej,
- umiejętności interpersonalnych,
- radzenia sobie ze stresem,
- naruszania przez uczniów zasad funkcjonowania w grupie, dyscypliny szkolnej,
- niskiej motywacji do uczenia się i podejmowania aktywności na terenie szkoły,
- podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych, tj. wagarowanie, agresja werbalna i niewerbalna, autoagresja, palenie papierosów, spożywanie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych,

- współpracy z rodzicami.

Przedstawiony poniżej system działań wychowawczo-profilaktycznych uwzględnia potrzeby i stan zasobów szkoły, a sposób realizacji wskazanych celów jest często wspólny dla wszystkich wymienionych poniżej sfer. Zadania uwzględnia również problemy wynikające ze zmian zachodzących we współczesnym świecie zauważalnych w najbliższym otoczeniu ucznia (szkoła, rodzina, rówieśnicy, środowisko lokalne), z przeprowadzonych obserwacji i badań własnych oraz podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2017/2018.

VII. Cele Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- kształtowanie właściwych sposobów komunikacji interpersonalnej,
- budowanie prawidłowych relacji w grupie rówieśniczej, opartych na wzajemnym szacunku i akceptacji, poczuciu odpowiedzialności,
- budowanie poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości,
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wychowanie do wartości, poszanowania norm i reguł obowiązujących w szkole i relacjach międzyludzkich,
- wzmocnienie współpracy z rodzicami w celu zapobiegania i likwidacji ryzykownych zachowań młodzieży,
- propagowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego w trosce o szeroko pojęte bezpieczeństwo wszystkich członków społeczności szkolnej,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej.

Zadania profilaktyczne programu to:

- pomoc w adaptacji w nowym środowisku uczniom klas pierwszych,
- zapoznanie z normami zachowania w szkole (kl. I),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie zachowań prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym zagrożeń wynikających z:
 - korzystania ze środków powodujących uzależnienie (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych),
 - niewłaściwego wykorzystania Internetu, cyberprzemoc, stalking (nieposzanowanie godności osobistej innych ludzi), życia w nierealnym, wirtualnym świecie (uzależnienie od Internetu, gier, itp.), braku przewidywania konsekwencji za działanie w cyberprzestrzeni (np. kwestie związane z ochroną wizerunku i danych osobowych),
- kreowanie pozytywnego wizerunku własnej osoby poprzez wzmocnienie poczucia własnej wartości oraz kształtowanie postawy asertywnej,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem,
- zaangażowanie uczniów w działania związane z wolontariatem,
- motywowanie do pokonywania własnych słabości, trudności w nauce poprzez przybliżenie różnych technik uczenia się,
- działania wspierające uczniów z rodzin dysfunkcyjnych, mających problemy natury psychicznej, takie jak: zaburzenia nastroju, depresje, zaburzenia jedzenia, nerwice,
- przygotowanie uczniów do podejmowania świadomych decyzji związanych z życiem seksualnym (zagrożenia chorobami przenoszonymi drogą płciową, zagrożenia wynikające z wczesnej inicjacji seksualnej).

VIII. Zakres oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych

Zadania realizowane przez cały rok szkolny

Zadania	Sfera rozwoju ucznia	Odpowiedzialni
Realizacja w/w celów na godzinach do dyspozycji wychowawców klas	społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa	wychowawcy klas
Realizacja w/w celów podczas nauczania poszczególnych przedmiotów zgodnie z podstawą programową (treści zawarte w Szkolnym Zestawie Programów Nauczania)	społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa	nauczyciele poszczególnych przedmiotów
Wycieczki i biwaki szkolne (integracyjne, rozwijające umiejętności zawodowe, kompetencje kulturowe)	społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa	wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów
Wyjścia, wyjazdy klasowe, szkolne do placówek kultury (teatr, kino, galerie artystyczne)	duchowa, psychiczna, społeczna	wychowawcy klas
Zorganizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	społeczna, psychiczna, fizyczna	wychowawcy, nauczyciele poszczególnych przedmiotów
Przekazywanie rodzicom oraz uczniom informacji o instytucjach pomocowych podczas wywiadówek, w indywidualnych rozmowach, wywieszanie takich spisów (adresy, telefony) w miejscu ogólnie dostępnym w szkole	społeczna, psychiczna, fizyczna	wychowawcy klas
Otoczenie szczególną opieką, udzielenie wsparcia uczniom i ich rodzinom w sytuacji kryzysowej oraz przeżywających w/w problemy	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy klas, dyrekcja
Wskazywanie podczas lekcji, codziennych kontaktów z uczniami konieczności zadbania o zdrowie, zarówno fizyczne, jak i psychiczne; „obalenie” mitu że szukanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej to wstyd	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy, dyrekcja
Indywidualne porady, rozmowy na temat funkcji rodziny, płciowości człowieka, rodzicielstwa	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy
Otoczenie szczególną opieką uczniów będących rodzicami	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy klas, dyrekcja
Stały kontakt i współpraca z kuratorami sądowymi (zawodowymi i społecznymi), pracownikami policji, Strażą Miejską, w celu zapewnienia właściwej opieki prawnej uczniowi oraz jego rodzinie	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy, dyrekcja
Indywidualna praca z uczniami, którzy weszli w konflikt z prawem	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy klas, dyrekcja
Kontrola bezpieczeństwa w szkole i wokół niej – dyżury nauczycieli	fizyczna, społeczna	nauczyciele dyżurujący, pracownicy administracji i obsługi,
Współdziałanie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Poradnią Uzależnień, i in. – motywowanie do podjęcia terapii przez ucznia lub jego członków rodzin (uzależnienie, współuzależnienie) oraz podjęcia wysiłku w kierunku pozytywnych zmian w swoim życiu, relacji z otoczeniem	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy klas, dyrekcja

<p>Dostarczanie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach płynących ze stosowania środków uzależniających (palenie tytoniu, spożywanie alkoholu, używanie narkotyków) poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie stylu życia wolnego od używek, - uświadomienie uczniom negatywnego wpływu używek na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz społeczne funkcjonowanie człowieka, - wyposażenie uczniów, rodziców w wiedzę o rodzajach środków odurzających, objawach ich zażywania, zagrożeniach z nich wynikających oraz sposobach pomocy, - uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy w kontaktach z używkami, - kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli i krytycznego myślenia przy podejmowaniu decyzji w trudnych sytuacjach, - wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami - także poprzez szukanie pomocy u osób zaufanych i specjalistów, - dostarczenie uczniom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej, konsekwencji używania i posiadania narkotyków oraz konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (spotkania z Policją), - informowanie uczniów i ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania. 	<p>społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele</p>
<p>Indywidualna praca ze sprawcami i ofiarami przemocy oraz ich rodzicami</p>	<p>fizyczna, społeczna, psychiczna</p>	<p>wychowawcy,</p>
<p>Omówienie na lekcjach informatyki, i in. sposobów bezpiecznego korzystania z Internetu, zasad ochrony wizerunku i danych osobowych</p>	<p>fizyczna, społeczna, psychiczna</p>	<p>nauczyciele poszczególnych przedmiotów</p>
<p>Kontrola korzystania z komputera, Internetu w Centrum Multimedialnym szkoły</p>	<p>fizyczna, społeczna, psychiczna</p>	<p>bibliotekarz</p>
<p>Interwencja w przypadku stwierdzenia przypadków cyberprzemocy; objęcie indywidualną opieką uczniów zagrożonych uzależnieniem od komputera</p>	<p>fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,</p>	<p>wychowawcy klas, dyrekcja</p>
<p>Stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów; informowanie o nich uczniów, rodziców</p>	<p>fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,</p>	<p>wszyscy nauczyciele, wszyscy pracownicy szkoły, dyrekcja</p>
<p>Dbałość o piękną polszczyznę, ukazywanie dziedzictwa kultury polskiej, tworzenie tradycji szkoły</p>	<p>społeczna, duchowa psychiczna,</p>	<p>wszyscy pracownicy szkoły</p>
<p>Zebranie informacji na temat uczniów podejmujących pracę zarobkową; monitorowanie ich sytuacji szkolnej, rodzinnej. Indywidualna praca z uczniami pracującymi zarobkowo - motywowanie do kontynuowania nauki, pomoc w uregulowaniu sytuacji materialnej, życiowej, wsparcie psychopedagogiczne. W pracy wychowawczej położyć się duży nacisk na umiejętność podejmowania przez uczniów właściwych wyborów i ustalaniu życiowych priorytetów.</p>	<p>fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,</p>	<p>wychowawcy klas, dyrekcja</p>
<p>Rozwijanie empatii, zrozumienia, życzliwości dla drugiego człowieka – działalność charytatywna, wolontariat</p>	<p>społeczna, duchowa psychiczna,</p>	<p>wychowawcy</p>
<p>Prowadzenie kół zainteresowań jako profilaktyka alternatywna (SKS)</p>	<p>fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna</p>	<p>zajęcia sportowo – rekreacyjne dla uczniów – nauczyciele w-f</p>

<p>Zapobieganie zachowaniom agresywnym i propagowanie zachowań akceptowanych społecznie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie czym jest przemoc i agresja, - budowanie odpowiednich relacji z innymi , - wskazywanie sposobów zachowania się uczniów w szkole, domu oraz w miejscach publicznych, - wzmacnianie poczucia własnej wartości, - kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, szukanie możliwości emocjonalnego wsparcia, - eliminowanie zachowań agresywnych i wskazywanie sposobów umiejętnego kierowania agresji na inne obszary aktywności, - rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, przeciwstawiania się presji rówieśniczej, - kształtowanie postaw asertywnych, - wyposażenie uczniów w podstawowe wiadomości na temat stresu i jego wpływu na organizm młodego człowieka oraz wskazywanie sposobów radzenia sobie w zaistniałych sytuacjach stresowych. 	<p>społeczna, duchowa psychiczna, fizyczna</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele</p>
<p>Ukształtowanie u uczniów właściwych postaw prozdrowotnych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, - propagowanie zdrowego stylu życia, - wskazywanie sposobów umiejętnego zagospodarowania i spędzania czasu wolnego, - wskazywanie zasad zdrowego odżywiania się oraz wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego, - rozwijanie zainteresowań sportowych na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku, - bogacenie wiedzy uczniów dotyczącej higieny zdrowia psychicznego i fizycznego (higiena osobista, dbałość o wygląd zewnętrzny, higiena uczenia się), - rozwijanie poszanowania zdrowia swojego i innych oraz troski o jego ochronę, - podniesienie wiedzy uczniów na temat zaburzeń odżywiania na tle psychicznym, - wyposażenie uczniów w podstawowe wiadomości na temat odmian wirusowego zapalenia wątroby i dróg zakażeń, - dostarczenie uczniom wiedzy na temat czerniaka (nowotworu skóry), czynników ryzyka i możliwości zapobiegania, - poszerzanie wiedzy uczniów na temat boreliozy i kleszczowego zapalenia opon mózgowych oraz zapobiegania ukąszeniom, . 	<p>społeczna, duchowa psychiczna, fizyczna</p>	<p>wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów (m.in. EDB)</p>
<p>Zapobieganie podejmowaniu przez młodzież zachowań ryzykownych typu: wczesna inicjacja seksualna poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostarczanie wiadomości na temat okresu dojrzewania i uczulanie na zagrożenia z tym związane, - bogacenie wiedzy uczniów dotyczącej stosowania zabezpieczeń przed niepożądaną ciążą, - uświadamianie istoty macierzyństwa – odpowiedzialność przyszłej matki za życie własne i dziecka. Problematyka „niechcianej” ciąży i aborcji, 	<p>społeczna, duchowa psychiczna</p>	<p>wychowawcy klas</p>

- wyposażenie uczniów w podstawowe wiadomości na temat płodowego zespołu alkoholowego (FAS), który jest skutkiem działania alkoholu na płód, - kształtowanie postaw prorodzinnych, - podniesienie wiedzy i świadomości uczniów na temat chorób przenoszonych drogą płciową oraz HIV/AIDS.		
Realizacja projektów edukacyjnych rozwijających wrażliwość kulturową i zachowania prospołeczne: 1. <i>Savoir-vivre, czyli jak zachować klasę</i> (zredagowanie podręcznika) 2. <i>Żołnierze Wykleci na terenie Borów Tucholskich – Dlaczego zapomniani?</i> 3. <i>Szlagiery minionych epok. Powrót do przeszłości</i> 4. <i>Nie można pytać życia o sens, można mu tylko sens nadać... Kreujemy i przekształcamy nasze otoczenie.</i>	społeczna, duchowa psychiczna	Realizacją projektów kieruje B. Zblewska przy współpracy nauczyciela bibliotekarza
Szkolny konkursów fotograficznych „Moje pasje, moje marzenia”, „To co mnie zachwyca”	społeczna, duchowa psychiczna,	B. Zblewska
Spotkania i konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym (kl. III)	społeczna, psychiczna (intelektualna)	dyrektor
Kontynuowanie indywidualnych konsultacji nauczycieli poszczególnych przedmiotów	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	wszyscy nauczyciele
Organizowanie w klasie pomocy koleżeńskiej w nauce	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	wszyscy nauczyciele, przede wszystkim wychowawcy klas
Otoczenie opieką uczniów oraz współpraca z ich rodzicami, w przypadku niepowodzeń szkolnych; diagnoza przyczyn	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna,	wszyscy nauczyciele

Zadania realizowane według harmonogramu

WRZESIEŃ/PAŹDZIERNIK 2017

Zadania	Sfera rozwoju ucznia	Odpowiedzialni
Inauguracja roku szkolnego 2017/2018:	społeczna, duchowa psychiczna,	dyrektor, wychowawcy klas
Zajęcia integracyjne dla uczniów klas I	społeczna, psychiczna	wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów
Przypomnienie młodzieży (kl. II i III), a zapoznanie pierwszoklasistów z dokumentami regulującymi zasady zachowania, funkcjonowania w szkole (Statut Szkoły, regulaminy) w części ich dotyczącej	społeczna, fizyczna	wychowawcy klas
Przeprowadzenie wśród uczniów klas pierwszych ankiety, która posłuży wychowawcom klas do „wstępnego” poznania sytuacji rodzinnej, osobistej uczniów klas pierwszych	fizyczna, społeczna	wychowawcy klas
Wycieczka do Ośrodka Kształcenia Zawodowego w Tczewie w celu poznania miejsca odbywania szkolenia teoretycznego w poszczególnych zawodach	społeczna, fizyczna	wychowawca klasy I SBW
Wycieczka integracyjna (kino)/ognisko integracyjne	społeczna, psychiczna, fizyczna, duchowa	wychowawcy klas I
Akcja Sprzątania Świata pod hasłem: NIE MA ŚMIECI – SĄ SUROWCE	społeczna, fizyczna	wychowawcy klas

Otrzęsiny klas pierwszych	społeczna, psychiczna	wychowawca kl. II
Klasowe sesje zdjęciowe	społeczna, psychiczna	wychowawcy klas
Dzień Edukacji Narodowej	społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy
Omówienie, na Radzie Pedagogicznej, sytuacji wychowawczej w klasach pierwszych: sytuacja rodzinna i materialna uczniów, stan zdrowia, dysfunkcje, trudności wychowawcze oraz inne informacje o pierwszoklasistach	społeczna, fizyczna, psychiczna	wychowawcy klas, nauczyciele uczący w klasach I, dyrektor

LISTOPAD/GRUDZIEŃ 2017

Zadania	Sfera rozwoju ucznia	Odpowiedzialni
Organizacja Rocznicy Odzyskania Niepodległości	społeczna, duchowa psychiczna	B. Zblewska
Andrzejki	społeczna, duchowa psychiczna	opiekun Samorządu Uczniowskiego/nauczyciel bibliotekarz
Spotkanie wychowawców klas z rodzicami. Pogadanka na temat: „Jak rozpoznać uzależnienie i jak sobie z nim poradzić”	społeczna, fizyczna, psychiczna	wychowawcy klas
Przeprowadzenie warsztatów/zajęć z wychowawcą na temat wpływu używek na organizm młodego człowieka	społeczna, fizyczna, psychiczna	wychowawcy klas
Jasełka szkolne	społeczna, duchowa psychiczna	nauczyciel bibliotekarz
Wigilie klasowe/ konkurs karaoke (kolędy)	społeczna, duchowa psychiczna	wychowawcy klas
Udział w wybranej akcji charytatywnej, np. „Świąteczna paczka”	społeczna, psychiczna	wychowawcy

STYCZEŃ/LUTY 2018

Zadania	Sfera rozwoju ucznia	Odpowiedzialni
„Zachowania ryzykowne w świetle prawa” – zajęcia z kuratorem zawodowym; termin zostanie dostosowany do terminarza prowadzącego zajęcia	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	B. Zblewska, dyrektor
Dzień Bezpiecznego Internetu	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	wychowawcy klas
Finał realizacji projektu nr 4.	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa	B. Zblewska
Walentynki	społeczna, duchowa psychiczna	opiekun Samorządu Uczniowskiego

MARZEC/KWIECIEŃ 2018

Zadania	Sfera rozwoju ucznia	Odpowiedzialni
----------------	-----------------------------	-----------------------

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych Finał realizacji projektu nr 2	społeczna, duchowa psychiczna	B. Zblewska
Pierwszy Dzień Wiosny	społeczna, duchowa psychiczna	wychowawcy, nauczyciele w-f
Światowy Dzień Zdrowia	społeczna, duchowa psychiczna, fizyczna	nauczyciele w-f

MAJ/CZERWIEC 2018

Zadania	Sfera rozwoju ucznia	Odpowiedzialni
Obchody Dnia Godności i Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych	społeczna, duchowa psychiczna	wychowawcy klas
Dzień Dziecka	społeczna, duchowa psychiczna, fizyczna	nauczyciele
Warsztaty dla rodziców	społeczna, duchowa psychiczna	wychowawcy
Uroczyste zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych	społeczna, duchowa psychiczna	nauczyciel bibliotekarz

IX. Ewaluacja

Ewaluacja programu będzie dokonywana na podstawie:

- ankiet,
- zapisów w dziennikach lekcyjnych,
- zapisów na stronie internetowej,
- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych,
- obserwacji na zajęciach pozalekcyjnych oraz w czasie przerw międzylekcyjnych,
- udziału uczniów w imprezach szkolnych
- wyników klasyfikacji.

Program wychowawczo-profilaktyczny ewaluowany będzie w każdym roku szkolnym. Każdy wychowawca będzie dokonywał ewaluacji swoich klasowych planów wychowawczych, analizy dokumentacji, za którą jest odpowiedzialny i będzie przedstawiał jej wyniki dwa razy w roku na zebraniu analitycznym.

Celem ewaluacji jest określenie, czy program realizuje postawione mu zadania.

Zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest powoływany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

X. Załączniki

- 1) Arkusz monitoringu realizacji zadań wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego skierowany do wychowawców oddziałów (Załącznik nr 1);

Opracowanie:

Beata Zblewska

Małgorzata Suchocka

Załącznik 1

**Arkusz monitoringu realizacji zadań
wynikających z Programu Wychowawczo – Profilaktycznego
skierowany do wychowawców oddziałów**

Oddział:

Wychowawca:

1. Proszę określić swój udział w realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły, wskazując wartość punktową (1 – najniższa wartość, 5 – najwyższa).

2. Proszę uzupełnić:

A) Tematy podejmowane w ramach realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

B) Zadania wychowawczo – profilaktyczne realizowane wspólnie z rodzicami:

C) Inne działania podejmowane w ramach realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

3. Proszę wskazać propozycje modyfikacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego: